

Til høringsparterne

Høring over udkast til vejledning om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur

./. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø sender hermed udkast til vejledning om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur i ekstern høring.

Eventuelle bemærkninger til udkastet til vejledning bedes sendt til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø til:

baeredygtig-landbrugsproduktion@sgav.dk med angivelse af **j.nr. 2026-13557**, **senest fredag den 14. august 2026**.

Eventuelle spørgsmål til udkastet til vejledning om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur bedes rettet til:

- Sandi Lohse Als, e-mail: smla@sgav.dk
- Lene Dalsgaard, e-mail: lendal@sgav.dk

Udkastet til vejledning er sendt i høring hos de parter, der fremgår af vedlagte liste.

De indkomne høringssvar fra eksterne høringsparter vil blive offentliggjort på Høringsportalen, www.hoeringsportalen.dk, efter høringsfristens udløb.

Styrelsen gør opmærksom på, at der ved afgivelse af høringssvar til udkastet til vejledning samtidig gives samtykke til offentliggørelse af høringssvar, e-mailadresse og afsenders navn.

Om den nye vejledning

Reglerne i loven om drift af landbrugsjorder (driftsloven) og i bekendtgørelsen om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur (jordressourcebekendtgørelsen), der er udstedt i medfør af driftsloven, er ikke ændret siden 2023. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har imidlertid fundet anledning til at justere vejledningen, der knytter sig til reglerne, i lyset af behov set i forbindelse med implementeringen af Aftalen om et grønt Danmark. Vejledningen opdateres således med konsekvensrettelser, uddybelse med eksempler, der i praksis har vist sig at give anledning til misforståelser, samt tilføjelse af nye supplerende afsnit. De væsentligste ændringer er foretaget i følgende afsnit:

I afsnit 5.3 Skovplantning i områder, hvor skovplantning er uønsket, er der blevet rettet en fejl. Fejlen bestod i, at det af vejledningen fremgik, at kommunerne ikke har mulighed for at sætte betingelser i tilladelserne til skovrejsning i skov-negativområder. Teksten kan have givet anledning til misforståelser om kommunernes praksis. Derfor er formuleringen ændret til, at kommunerne – i tilfælde, hvor der ellers ville være blive givet et afslag – kan fastsætte vilkår i deres tilladelser, når kommunen giver dispensation fra forbuddet mod skovrejsning i områder, hvor skovtilplantning er uønsket, fordi der er tale om en klassisk skønsmæssig afgørelse. Dette forudsætter, at vilkåret forfølger et lovligt formål for eksempel med udgangspunkt i kommuneplanens planlov eller retningslinjer for naturbeskyttelse, landskab m.v. Derfor kan en kommune, inden for sit skøn, sætte vilkår for skovplantning i negativområder, hvis vilkårene er saglige og nødvendige for at opnå et lovligt formål inden for lovens rammer.

I afsnit 6.2 Anmeldelse af genopdykningsret, er der indsat et eksempel på den 4-ugers frist, kommunerne har til at vurdere, om det anmeldte areal er omfattet af § 3-beskyttelse. Det er tydeliggjort, at det er muligt at anmelde genopdykningsret på for eksempel en halv mark. Anmeldelsen skal tydeligt angive, hvilken del af arealet der ønskes genopdykningsret på, og der skal indsendes kortmateriale med en præcis angivelse og afgrænsning af det pågældende areal.

I afsnit 6.3 Genopdykning, er det tydeliggjort, at det er muligt at anmelde genopdykning på for eksempel en halv mark. Anmeldelsen skal tydeligt angive, hvilken del af arealet der ønskes genopdyrket, og der skal indsendes kortmateriale med en præcis angivelse og afgrænsning af det pågældende areal.

I afsnit 6.5 Hvornår betragtes et areal som genopdyrket? beskrives nogle af de aktiviteter, der betragtes som genopdykning på udyrkede arealer og halvkulturarealer. Det fremgår, at der ved genopdykning foruden pløjning også forstås anden form for jordbearbejdning som for eksempel anlæggelse af vildtstriber eller etablering af blomsterbrak. Driftsloven og jordressourcebekendtgørelsen udspecificerer dog ikke, hvilke øvrige aktiviteter, der medfører, at genopdykningsretten bortfalder. Om en aktivitet kan karakteriseres som genopdykning, må efter omstændighederne afgøres konkret. Det er kommunen, der laver en vurdering af, om der i det konkrete tilfælde er tale om en genopdykning, som kræver forudgående underretning af kommunen.

I afsnit 6.6 1-årsreglen, er det fremhævet, at der er forskel på genopdykningsretten og 1-årsreglen, der reguleres af forskellige regelsæt. Det er kun genopdykningsretten, der reguleres i jordressourcebekendtgørelsen. 1-årsreglen reguleres i § 2 i naturtypebekendtgørelsen. Præciseringen er foretaget for at tydeliggøre, at begreberne er forskellige og reguleres i hver deres regelsæt.

Hvem henvender vejledningen sig til?

Vejledningen om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur henvender sig til jordbrugere, offentlige myndigheder og relevante interesseorganisationer. Vejledningen knytter sig til jordressourcebekendtgørelsen.

Reglerne om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur har betydning for den enkelte jordbruger i forhold til driften af de landbrugsjorder, som jordbrugeren ejer eller er bruger af. Reglerne om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur danner blandt andet rammerne for anvendelsen af landbrugsjorder, fordi reglerne fastslår, at de skal anvendes til jordbrugsmæssige formål. Jordbrugsmæssige formål skal forstås som dyrknings- eller naturformål. Reglerne omfatter desuden rydningspligten, som indebærer, at arealer skal holdes fri for opvækst af træer og buske, der er mere end fem år gamle. Rydningspligten gælder for alle arealer, hvorpå der ikke var beplantning, da jordressourcebekendtgørelsen første gang trådte i kraft den 1. september 2004. Herudover har jordbrugere muligheden for at etablere natur på landbrugsjorderne.

Vejledningen har også kommunerne som målgruppe, idet bestemmelserne i jordressourcebekendtgørelsen har betydning for kommunernes administration af anden lovgivning.

Det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø og kommunerne, der er administrerende myndigheder i forhold til reglerne om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur. Herudover er Landbrug & Fødevarer, samt hovedorganisationerne for Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet klageberettigede i sager vedrørende skovplantning i områder, hvor skovplantning er uønsket, og i sager vedrørende påbud udstedt for at sikre overholdelsen af bestemmelserne om rydningspligt.

Den nye vejledning om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur forventes offentliggjort i september 2026.

Venlig hilsen

Bæredygtig Landbrugsproduktion
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø